

OKRUGLI STOL

ANTIDISKRIMINACIJSKA ZAŠTITA U
SUDSKIM POSTUPCIMA –
ZAKONODAVNI OKVIR I IZAZOVI U PRAKSI

ANTI-DISCRIMINATION PROTECTION
IN JUDICIAL PROCEEDINGS –
LEGISLATIVE FRAMEWORK AND
PRACTICAL CHALLENGES

(EMPO-HR)

Split, 25.09.2026.

**UTJECAJI EUROPSKOG I MEĐUNARODNOG PRAVA NA
NACIONALNI PRAVNI POREDAK – IZAZOVI PRILAGODBE
ZA DEMOKRATSKU DRŽAVU**

**IMPACT OF EUROPEAN AND INTERNATIONAL LAW ON
THE NATIONAL LEGAL ORDER – CHALLENGES OF
ADAPTATION FOR A DEMOCRATIC STATE**

(EMPO-HR)

Projekt „**Utjecaji europskog i međunarodnog prava na nacionalni pravni poredak - izazovi prilagodbe za demokratsku državu**“ (EMPO-HR) pokrenut je s namjerom da kroz kompleksnu višerazinsku analizu s posebnim usmjerenjem na pitanja izgradnje i jačanja procesne i materijalne komponente vladavine prava te zaštitu ljudskih prava, uz sudjelovanje širokog kruga kompetentnih istraživača i stručnjaka u različitim pravnim granama, ponudi znanstveno utemeljene odgovore na pitanja glede izazova i mogućnosti koje zahtjevi harmonizacije pravnih poredaka te uspješne participacije Republike Hrvatske u europskom integracijskom procesu i cjelokupnoj međunarodnoj zajednici postavljaju pred institucije hrvatske države i njene građane. Analiza relevantnih izvora prava EU i međunarodnog prava te pozitivnopravnih izvora hrvatskog prava, uključujući posebno praksu europskih i hrvatskih sudova, omogućava identifikaciju ključnih područja u kojima je potrebno provesti daljnje usklađivanje i jačanje nacionalnog normativnog okvira.

Ovo istraživanje financirano je sredstvima Europske unije (NextGenerationEU) u okviru Nacionalnog plana oporavka i otpornosti Republike Hrvatske 2021.–2026. (NPOO), putem institucionalnog projekta Sveučilišta u Splitu „**Utjecaji europskog i međunarodnog prava na nacionalni pravni poredak - izazovi prilagodbe za demokratsku državu - EMPO-HR**“, IP-UNIST-51, odobrenog od strane Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih Republike Hrvatske.

The project „**Impact of European and International Law on the National Legal Order – Challenges of Adaptation for a Democratic State**“ (EMPO-HR) was launched with the aim of providing, through a complex multi-level analysis with a particular emphasis on the development and strengthening the procedural and substantive components of the rule of law and the protection of human rights, bringing together a wide range of competent researchers and experts in various branches of law, scientifically grounded answers to questions concerning the challenges and opportunities that the requirements of harmonization of legal orders, as well as the successful participation of the Republic of Croatia in the European integration process and the entire international community, pose to the institutions of the Croatian state and its citizens. The analysis of relevant sources of EU law and international law, as well as sources of positive Croatian law, with particular emphasis on the case-law of European and Croatian courts, enables the identification of key areas in which further harmonization and strengthening of the national normative framework are required.

This research was funded by the European Union (NextGenerationEU) within the framework of the National Recovery and Resilience Plan of the Republic of Croatia 2021–2026 (NRRP), through the institutional project of the University of Split "Impact of European and International Law on the National Legal Order – Challenges of Adaptation for a Democratic State - EMPO-HR", IP-UNIST-51, approved by the Ministry of Science, Education and Youth of the Republic of Croatia.

**ANTIDISKRIMINACIJSKA ZAŠTITA U SUDSKIM
POSTUPCIMA - ZAKONODAVNI OKVIR I IZAZOVI U
PRAKSI**

**ANTI-DISCRIMINATION PROTECTION IN JUDICIAL
PROCEEDINGS - LEGISLATIVE FRAMEWORK AND
PRACTICAL CHALLENGES**

VODITELJ PROJEKTA

prof. dr. sc. Petar Bačić, redoviti profesor u trajnom izboru
Pravni fakultet Sveučilišta u Splitu, Republika Hrvatska

ORGANIZACIJSKI ODBOR

prof. dr. sc. Dinka Šago, redovita profesorica
Pravni fakultet Sveučilišta u Splitu, Republika Hrvatska

izv. prof. dr. sc. Ivan Vukušić, izvanredni profesor
Pravni fakultet Sveučilišta u Splitu, Republika Hrvatska

izv. prof. dr. sc. Ana Radina, izvanredna profesorica
Pravni fakultet Sveučilišta u Splitu, Republika Hrvatska

doc. dr. sc. Vedran Zlatić, docent
Pravni fakultet Sveučilišta u Splitu, Republika Hrvatska

doc. dr. sc. Trpimir Perkušić, docent
Pravni fakultet Sveučilišta u Splitu, Republika Hrvatska

PROJECT MANAGER

Petar Bačić, PhD., Full Professor
Faculty of Law, University of Split, Republic of Croatia

ORGANIZING COMMITTEE

Dinka Šago, PhD., Full Professor
Faculty of Law, University of Split, Republic of Croatia

Ivan Vukušić, PhD., Associate Professor
Faculty of Law, University of Split, Republic of Croatia

Ana Radina, PhD., Associate Professor
Faculty of Law, University of Split, Republic of Croatia

Vedran Zlatić, PhD., Assistant Professor
Faculty of Law University of Split, Republic of Croatia

Trpimir Perkušić, PhD., Assistant Professor
Faculty of Law University of Split, Republic of Croatia

Prof. dr. sc. Dinka Šago, Pravni fakultet Sveučilišta Splitu, Republika Hrvatska

Sudska praksa u postupcima pokrenutim zbog diskriminacije – građanski predmeti

Full Prof. Dinka Šago, PhD., Faculty of Law, University of Split, Republic of Croatia

Case law in discrimination proceedings – civil cases

Izv. prof. dr. sc. Ivan Vukušić, Pravni fakultet Sveučilišta u Splitu, Republika Hrvatska

Suzbijanje diskriminacije kaznenopravnim odredbama

Assoc. Prof. Ivan Vukušić, Ph.D., Faculty of Law, University of Split, Republic of Croatia

Combating Discrimination through Criminal Law Provisions

Izv. prof. dr. sc. Ana Radina, Pravni fakultet Sveučilišta u Splitu, Republika Hrvatska

Jednakost pred zakonom i zabrana diskriminacije u pristupu pravosuđu za osobe s invaliditetom

Assoc. Prof. Ana Radina, PhD., Faculty of Law, University of Split, Republic of Croatia

Equality before the Law and the Prohibition of Discrimination in Access to Justice for Persons with Disabilities

Doc. dr. sc. Vedran Zlatić, Pravni fakultet Sveučilišta u Splitu, Republika Hrvatska

Ravnopravnost i zaštita od diskriminacije nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj: normativni okvir i praksa

Asst. Prof. Vedran Zlatić, PhD., Faculty of Law, University of Split, Republic of Croatia

Equality and Protection against Discrimination of National Minorities in the Republic of Croatia: The Normative Framework and Practice

Doc. dr. sc. Trpimir Perkušić, Pravni fakultet Sveučilišta u Splitu, Republika Hrvatska

Zaštita trudnica od otkaza ugovora o radu – radnopravni i antidiskriminacijski aspekti

Asst. Prof. Trpimir Perkušić, PhD., Faculty of Law University of Split, Republic of Croatia

Protection of Pregnant Workers against Dismissal - Labour Law and Anti-Discrimination Aspects

SUDSKA PRAKSA U POSTUPCIMA POKRENUTIM ZBOG DISKRIMINACIJE – GRAĐANSKI PREDMETI

U fokusu ove analize prvenstveno su posebne antidiskriminacijske tužbe u kojima se od suda traži utvrđenje, zabrana ili otklanjanje diskriminacije, naknada štete i objava presude kojom je diskriminacija utvrđena. Dok su u 2009. godini evidentirana tri antidiskriminacijska građanska predmeta, danas ukupni broj aktivnih postupaka pred sudovima ne pada ispod troznamenkaste brojke, s vrhuncem 2015. godine kada je zbroj novih i prenesenih predmeta pred sudovima iznosio 219.

Unatoč porastu broju sudskih postupaka vezanih za diskriminaciju, uspješnost tužitelja u sporu nije visoka. Primjerice, u 2021. godini, kada je bilo najviše svih pravomoćno okončanih predmeta, 17 % ih je završeno usvajanjem tužbenog zahtjeva, dok pojedinih godina nije bila donesena ni jedna takva odluka (2014. godine). Tijekom 2025. godine pravomoćno je okončano 78 predmeta, ali samo 5 usvajanjem tužbenog zahtjeva kao osnovanog. Razloge možemo tražiti u slabom poznavanje antidiskriminacijskog prava, nemogućnost prelaska dokaznog praga *prima facie* diskriminacije, sklapanju sudskih nagodbi. Isto tako, u tužbenom zahtjevu se nerijetko kao diskriminacijske osnove naznačuju i karakteristike koje nisu navedene u Zakonu o suzbijanju diskriminacije ili se osnova uopće ne naznačuje, odnosno pogrešno se tumači značenje pojedinih diskriminacijskih osnova. Iako su antidiskriminacijski postupci Zakonom o suzbijanju diskriminacije prepoznati kao osjetljivi i hitni, većina pokrenutih postupaka traje dulje od 12 mjeseci. Upravo trajanje postupaka uz financijsko opterećenje tuženika i strah od daljnje viktimizacije negativno utječu na odluku o pokretanju postupka.

Kroz analizu dosadašnje hrvatske sudske prakse u građanskim antidiskriminacijskim predmetima ukazati ćemo na probleme izostanka primjene načela žurnosti postupanja sudova u antidiskriminacijskim postupcima, nedovoljno korišten institut udružnih tužbi, ali i na najčešće propuste tužitelja te razloge malog postotka uspješnih tužbenih zahtjeva. Prikazane su i najčešće diskriminacijske osnove koje se navode u sudskim postupcima, te najčešće zablude koje se javljaju u praksi kod tumačenja značenja i isticanja pojedinih osnova.

Tijekom godina razvidan je sve manji interes udruga i drugih organizacija da pokreću tzv. udružne tužbe. Statistički podaci ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa ukazuju na izostanak ove vrste tužbi. Jedino se ističe 2021. godina kada su podnesene tri udružne tužbe. Razloge nalazimo u financiranju sudskih postupaka pokrenutih po udružnim tužbama, osobito organizacijama civilnog društva, ali i pravobraniteljskim institucijama koje nemaju osigurana sredstva za dugotrajne i neizvjesne postupke. S druge strane, izostanak udružnih tužbi je štetan za razvoj sudske prakse, s obzirom da je ovdje u pravilu riječ o povredama prava veće skupine osoba te su neke od prvih antidiskriminacijskih udružnih tužbi inicirale donošenje sudskih odluka koje su sadržavale vrijedna tumačenja pojedinih pravnih instituta.

Sustav u kojem praktičari nedovoljno poznaju materiju antidiskriminacijskog zakonodavstva, uz ukidanje *ex lege* revizije i oduzimanje *locus standi* udrugama i drugim ovlaštenicima za podnošenje takvih vrsti tužbi, nedvojbeno ima negativan utjecaj na pokretanje ovih postupaka.

CASE LAW IN DISCRIMINATION PROCEEDINGS – CIVIL CASES

The analysis focuses on specific anti-discrimination lawsuits requesting the establishment, prohibition, or elimination of discrimination, compensation for damages, and publication of the judgment, with active court proceedings rising from three cases in 2009 to a peak of 219 cases in 2015 and maintaining a triple-digit total today. Key legal terminology includes establishing, prohibiting, or eliminating discrimination for claims, compensation for damages for civil remedies, and pending cases for matters carried over from previous years.

Despite the increase in the number of court proceedings related to discrimination, the success rate of plaintiffs in litigation is not high. For instance, in 2021, which saw the highest number of all final and binding judgments, 17% of cases concluded with the claim being upheld, while in certain years, not a single such decision was rendered (such as in 2014). During 2025, 78 cases were concluded by a final and binding decision, but only 5 with the claim being upheld as well-founded. The reasons can be found in a poor understanding of anti-discrimination law, the inability to meet the evidentiary threshold for *prima facie* discrimination, and the conclusion of court settlements. Furthermore, claims often specify grounds of discrimination that are not listed in the Anti-Discrimination Act, or the ground is omitted entirely, or the meaning of specific grounds of discrimination is misinterpreted. Although anti-discrimination proceedings are recognized by the Anti-Discrimination Act as sensitive and urgent, the majority of initiated proceedings last longer than 12 months. It is precisely the duration of the proceedings, along with the financial burden on the plaintiff and the fear of further victimization, that negatively impacts the decision to initiate a lawsuit.

Through the analysis of Croatian case law to date in civil anti-discrimination cases, we will highlight the issues regarding the lack of application of the principle of urgency in court proceedings, the underutilization of the mechanism of collective lawsuits, as well as the most common omissions made by plaintiffs and the reasons behind the low percentage of successful claims. The analysis also presents the most common grounds of discrimination cited in court proceedings, alongside the most frequent misconceptions that arise in practice regarding the interpretation and assertion of specific grounds.

Over the years, a decreasing interest among associations and other organizations to initiate so-called collective lawsuits has become evident. Statistical data from the ministry responsible for judicial affairs indicates a complete absence of this type of lawsuit. The only exception is the year 2021, when three collective lawsuits were filed. The reasons for this lie in the funding of court proceedings initiated by collective lawsuits, particularly for civil society organizations, but also for ombudsman institutions, which lack secured funds for prolonged and unpredictable proceedings. On the other hand, the absence of collective lawsuits is detrimental to the development of case law, given that these cases typically involve violations of the rights of a larger group of persons, and some of the earliest anti-discrimination collective lawsuits triggered court decisions containing valuable interpretations of specific legal concepts.

A system in which practitioners have an insufficient understanding of anti-discrimination legislation, combined with the abolition of the *ex lege* revision and the deprivation of *locus standi* of associations and other entities authorized to file such types of lawsuits, undoubtedly has a negative impact on the initiation of these proceedings.

SUZBIJANJE DISKRIMINACIJE KAZNENOPRAVNIM ODREDBAMA

Diskriminacija se većinom definira kao nejednako postupanje prema jednoj ili više osoba na temelju neke osnove. Važno je uzeti u obzir da nejednako postupanje ne mora nužno značiti i diskriminaciju. Naime, pozitivna diskriminacija prema određenim osobama je poželjna kako bi one mogle u punini ostvariti svoja prava. Negativna diskriminacija se sankcionira kaznenim, prekršajnim i stegovnim odredbama. Ipak, kad se u javnosti govori o diskriminaciji, najčešće se uzimaju u obzir kaznena djela, kao najteži oblici kažnjivih radnji. Kazneni zakon u Republici Hrvatskoj u čl. 125. propisuje kazneno djelo Povreda ravnopravnosti za koje je propisana kazna do tri godine zatvora. U biću ovog kaznenog djela nabrajaju se različite osnove na temelju kojih se može počiniti diskriminacija. Tako se nabraja rasa, vjera, spol, dob, invaliditet, spolno opredjeljenje te druge osnove. Za ovo kazneno djelo je potrebno da je ponašanje dovelo do uskrate ili ograničenja prava na rad, zapošljavanje, primanje usluga ili obavljanje djelatnosti. Razlika ovog kaznenog djela od prekršaja jest što kazneno djelo obuhvaća teže oblike diskriminacije kojima se grubo uskraćuju temeljna ljudska prava ili prava iz radnog odnosa. Pohvalno rješenje hrvatskog zakonodavca jest što postupanje počinitelja iz mržnje se može uzeti u obzir kao otegotna okolnost pri odmjeravanju kazne, ako zakonski opis kaznenog djela izričito ne propisuje postupanje iz mržnje.

COMBATING DISCRIMINATION THROUGH CRIMINAL LAW PROVISIONS

Discrimination is generally defined as the unequal treatment of one or more persons based on specific grounds. It is important to note that unequal treatment does not necessarily equate to discrimination; indeed, positive discrimination towards certain individuals is desirable to enable them to fully exercise their rights. Negative discrimination is sanctioned through criminal, misdemeanor, and disciplinary provisions. However, public discourse on discrimination most frequently focuses on criminal offenses, as these represent the most serious forms of punishable conduct. Article 125 of the Criminal Code of the Republic of Croatia defines the criminal offense of "Violation of Equality," which carries a penalty of up to three years in prison. The elements of this offense list various grounds upon which discrimination may occur, including race, religion, gender, age, disability, sexual orientation, and others. For this offense to be established, the conduct must have resulted in the denial or restriction of the right to work, employment, the receipt of services, or the pursuit of an activity. The distinction between this criminal offense and a misdemeanor lies in the fact that the criminal offense encompasses more severe forms of discrimination involving the gross denial of fundamental human rights or employment-related rights. A commendable feature of Croatian legislation is that acting out of hatred can be considered an aggravating circumstance when determining the sentence, provided in case when the statutory definition of the criminal offense does not already explicitly include acting out of hatred as an element of the statutory definition of the criminal offense.

JEDNAKOST PRED ZAKONOM I ZABRANA DISKRIMINACIJE U PRISTUPU PRAVOSUĐU ZA OSOBE S INVALIDITETOM

Relacija pravosudnog sustava i osoba s invaliditetom je dvojake naravi - pravosudni sustav ponekad ispravlja nejednakost i diskriminaciju prema osobama s invaliditetom, dok ih ponekad upravo on i održava. Mogućnost pristupa pravosuđu od ključne je važnosti za ostvarivanje svih drugih ljudskih prava osoba s invaliditetom te za pravedno i učinkovito funkcioniranje samog pravosudnog sustava.

Diskriminacija na temelju invaliditeta definirana je čl. 2. Konvencije o pravima osoba s invaliditetom (KPOSI) kao „svako razlikovanje, isključivanje ili ograničavanje na osnovi invaliditeta koje ima svrhu ili učinak sprečavanja ili poništavanja priznavanja, uživanja ili korištenja svih ljudskih prava i temeljnih sloboda na političkom, ekonomskom, socijalnom, kulturnom, društvenom i svakom drugom području, na ravnopravnoj osnovi s drugima.” Također, diskriminacijom se smatra uskraćivanje razumne, kao i postupovne prilagodbe.

Zabrana diskriminacije osoba s invaliditetom povlači za sobom niz pozitivnih obveza, među ostalim i po pitanju ostvarenja prava osoba s invaliditetom na jednakost pred zakonom (čl. 12.) te prava na djelotvoran pristup pravosuđu (čl. 13.).

Iako je Republika Hrvatska, kao stranka KPOSI-a, poduzela niz koraka radi ispunjenja svojih obveza, osobe s invaliditetom i dalje se suočavaju s mnoštvom ograničenja u svom pristupu pravosuđu koja proizlaze iz nemogućnosti fizičkog pristupa pravosudnim objektima, nedostatka pristupačnog prijevoza do tih objekata, nedostupnosti pravne pomoći i zastupanja, nedostatne prilagodbe informacija i postupaka (manjak informacija u pristupačnim formatima - npr. Brailleovo pismo, razumljiv jezik, audio zapisi, prevoditelj znakovnog jezika), oduzimanja poslovne sposobnosti, paternalističkih ili negativnih stavova koji dovode u pitanje sposobnost osoba s invaliditetom da sudjeluju u svim fazama postupaka te nedostatka odgovarajućih edukacija za stručnjake koji rade u području pravosuđa o potrebama osoba s invaliditetom.

Osobe lišene poslovne sposobnosti ili osobe prema kojima se vodi takav postupak suočene su s nizom izazova u ostvarivanju prava na jednakost pred zakonom. Iako odredbe Obiteljskog zakona o sudjelovanju stranke u postupku, načinu provođenja vještačenja, zastupanju stranke itd., stvara preduvjete za ispunjenje jamstava jednakosti pred zakonom i pristupa pravosuđu, u postupcima odlučivanja o poslovnoj sposobnosti i dalje se učestalo događaju višestruke povrede prava osoba s invaliditetom. Među ostalim, osobe s invaliditetom se i dalje lišava poslovne sposobnosti isključivo na temelju nalaza i mišljenja vještaka u kojima često nije vidljiva svrha lišavanja poslovne sposobnosti niti razlozi za oduzimanje poslovne sposobnosti u određenim područjima. Također, i dalje se osobe s invaliditetom učestalo pritužuju na pasivnost posebnih skrbnika u postupku, odnosno činjenicu da u postupku za lišenje poslovne sposobnosti oni ne zastupaju volju ili stavove osobe prema kojoj se vodi postupak što znači da joj nije osigurana učinkovita pravna zaštita.

EQUALITY BEFORE THE LAW AND THE PROHIBITION OF DISCRIMINATION IN ACCESS TO JUSTICE FOR PERSONS WITH DISABILITIES

The relationship between the judicial system and persons with disabilities is dual in nature - the judicial system sometimes remedies inequality and discrimination against persons with disabilities, while at other times, it perpetuates them. The possibility of access to justice is of crucial importance for the realization of all other human rights of persons with disabilities, as well as for the fair and efficient functioning of the judicial system itself.

Discrimination on the basis of disability is defined by Article 2 of the Convention on the Rights of Persons with Disabilities (CRPD) as “any distinction, exclusion or restriction on the basis of disability which has the purpose or effect of impairing or nullifying the recognition, enjoyment or exercise, on an equal basis with others, of all human rights and fundamental freedoms in the political, economic, social, cultural, civil or any other field.” Furthermore, the denial of reasonable accommodation, as well as procedural accommodation, is considered discrimination.

The prohibition of discrimination against persons with disabilities entails a series of positive obligations, including those regarding the realization of the rights of persons with disabilities to equality before the law (Article 12) and the right to effective access to justice (Article 13).

Although the Republic of Croatia, as a state party to the CRPD, has taken a number of steps to fulfill its obligations, persons with disabilities still face a multitude of barriers in their access to justice. These stem from the lack of physical access to judicial facilities, the lack of accessible transportation to these facilities, the unavailability of legal aid and representation, and the insufficient accommodation of information and procedures (lack of information in accessible formats—e.g., Braille, easy-to-read language, audio recordings, sign language interpreters). They also result from the deprivation of legal capacity, paternalistic or negative attitudes that call into question the ability of persons with disabilities to participate in all stages of proceedings, and the lack of appropriate training for legal professionals regarding the needs of persons with disabilities.

Persons deprived of legal capacity, or those facing such proceedings, encounter a series of challenges in exercising their right to equality before the law. Although the provisions of the Family Act concerning the participation of parties in proceedings, the method of conducting expert evaluations, and the representation of parties create prerequisites for fulfilling the guarantees of equality before the law and access to justice, multiple violations of the rights of persons with disabilities still frequently occur in legal capacity decision-making proceedings. Among other things, persons with disabilities are still deprived of legal capacity solely based on the findings and opinions of expert witnesses. These expert findings often fail to demonstrate the purpose of the deprivation of legal capacity or the reasons for restricting legal capacity in specific areas. Furthermore, persons with disabilities frequently complain about the passivity of special guardians in proceedings, namely the fact that, in legal capacity deprivation proceedings, they do not represent the will or preferences of the person concerned, which means that effective legal protection is not provided to them.

RAVNOPRAVNOST I ZAŠTITA OD DISKRIMINACIJE NACIONALNIH MANJINA U REPUBLICI HRVATSKOJ: NORMATIVNI OKVIR I PRAKSA

Republika Hrvatska ima razvijen ustavnopravni i institucionalni sustav zaštite prava nacionalnih manjina. Ustav Republike Hrvatske i Ustavni zakon o pravima nacionalnih manjina jamče ravnopravnost pripadnika nacionalnih manjina, zabranu diskriminacije te brojna posebna prava, uključujući pravo na uporabu vlastitog jezika i pisma, obrazovanje, kulturnu autonomiju i sudjelovanje u javnom životu. Važnu ulogu u zaštiti tih prava ima Ustavni sud Republike Hrvatske, koji kroz svoju praksu štiti ustavna načela jednakosti i nacionalne ravnopravnosti, koja smatra dijelom ustavnog identiteta Republike Hrvatske. Stvarno stanje zaštite manjinskih prava dodatno se može pratiti kroz mišljenja Savjetodavnog odbora Vijeća Europe o provedbi Okvirne konvencije za zaštitu nacionalnih manjina, čija je Hrvatska stranka od 1997. godine. Iako je tijekom godina ostvaren napredak, osobito u području obrazovanja, uključivanja Roma, povrata imovine i stambenog zbrinjavanja, brojni problemi i dalje postoje. Kroz mišljenje Savjetodavnog odbora Vijeća Europe o Hrvatskoj glede provedbe Okvirne konvencije za zaštitu nacionalnih manjina Vijeća Europe kontinuirano se ističu diskriminacija pojedinih nacionalnih manjina, nedovoljna zastupljenost manjina u javnim službama, problemi u radu manjinskih vijeća te neujednačena provedba prava na manjinske jezike i pisma. Iz svega proizlazi da Hrvatska ima kvalitetan pravni okvir, ali da je ključni izazov osigurati njegovu dosljednu i učinkovitu provedbu u praksi. Za daljnje unapređenje položaja nacionalnih manjina potrebno je nastaviti borbu protiv diskriminacije i govora mržnje te razvijati međukulturni dijalog, toleranciju i stvarnu društvenu ravnopravnost.

EQUALITY AND PROTECTION AGAINST DISCRIMINATION OF NATIONAL MINORITIES IN THE REPUBLIC OF CROATIA: THE NORMATIVE FRAMEWORK AND PRACTICE

The Republic of Croatia has a well-developed constitutional and institutional framework for the protection of the rights of national minorities. The Constitution of the Republic of Croatia and the Constitutional Act on the Rights of National Minorities guarantee equality of national minorities, protection against discrimination, and a number of special rights, including the right to use their own language and script, education, cultural autonomy, and participation in public life. An important role in the protection of these rights is played by the Constitutional Court of the Republic of Croatia, which, through its case law, safeguards the constitutional principles of equality and national equality, which it considers to be part of the constitutional identity of the Republic of Croatia. The actual state of minority rights protection can also be assessed through the opinions of the Advisory Committee of the Council of Europe on the implementation of the Framework Convention for the Protection of National Minorities, to which Croatia has been a party since 1997. Although progress has been made over the years, particularly in the areas of education, Roma inclusion, property restitution, and housing provision, a number of challenges remain. The opinions of the Advisory Committee of the Council of Europe on Croatia concerning the implementation of the Framework Convention for the Protection of National Minorities consistently highlight discrimination against certain national minorities, insufficient representation of minorities in public services, problems concerning the functioning of minority councils, and the uneven implementation of rights relating to minority languages and scripts. It follows that Croatia has a strong legal framework for the protection of national minorities, but that the key challenge remains ensuring its consistent and effective implementation in practice. Further improvement of the position of national minorities requires continued efforts to combat discrimination and hate speech, as well as to promote intercultural dialogue, tolerance, and genuine social equality.

ZAŠTITA TRUDNICA OD OTKAZA UGOVORA O RADU - RADNOPRAVNI I ANTIDISKRIMINACIJSKI ASPEKTI

Zaštita trudnica u radnom odnosu ostvaruje se kroz dva međusobno povezana, ali prema pretpostavkama i području primjene različita mehanizma: posebnu radnopravnu zaštitu od otkaza i antidiskriminacijsku zaštitu. U radu se analizira njihov međusobni odnos s ciljem utvrđivanja granica posebne zabrane otkaza te situacija u kojima zaštitu trudnice treba ostvarivati primjenom antidiskriminacijskih pravila. Posebna pozornost posvećuje se probnom radu, prestanku ugovora o radu na određeno vrijeme i odbijanju ponovnog zaposlenja zbog trudnoće. Analizom hrvatskog zakonodavnog okvira i sudske prakse, uz odgovarajuće standarde prava Europske unije i praksu Suda Europske unije, pokazuje se da granice posebne zabrane otkaza nisu ujedno i granice pravne zaštite trudnice. Dok posebna radnopravna zaštita djeluje preventivno i za njezinu primjenu nije potrebno dokazivati da je trudnoća bila razlog otkaza, kod antidiskriminacijske zaštite odlučna je povezanost trudnoće s nepovoljnim postupanjem poslodavca. Stoga se posebna pozornost posvećuje procesnopravnom pitanju tereta dokazivanja i značenju standarda prema kojem radnica mora učiniti vjerojatnim postojanje diskriminacije. Zaključuje se da djelotvornost zaštite osobito ovisi o pravilnom prepoznavanju diskriminacije u naizgled neutralnim odlukama poslodavca te o dosljednoj primjeni pravila o prijenosu tereta dokazivanja.

PROTECTION OF PREGNANT WORKERS AGAINST DISMISSAL - LABOUR LAW AND ANTI-DISCRIMINATION ASPECTS

The protection of pregnant workers in employment is ensured through two interrelated mechanisms that differ in terms of their conditions and scope of application: special labour law protection against dismissal and anti-discrimination protection. This paper analyses the relationship between these two mechanisms with the aim of identifying the limits of the special prohibition of dismissal and the situations in which the protection of pregnant workers should be ensured through the application of anti-discrimination rules. Particular attention is paid to probationary employment, the expiry of fixed-term employment contracts, and the refusal to re-employ a worker on grounds of pregnancy. Through an analysis of the Croatian legislative framework and case law, together with the relevant standards of European Union law and the case law of the Court of Justice of the European Union, the paper demonstrates that the limits of the special prohibition of dismissal do not constitute the limits of the legal protection afforded to pregnant workers. While special labour law protection operates preventively and does not require proof that pregnancy was the reason for dismissal, anti-discrimination protection depends on establishing a link between pregnancy and the employer's less favourable treatment. Particular attention is therefore devoted to the procedural issue of the burden of proof and to the standard requiring the worker to establish facts from which discrimination may be presumed. The paper concludes that the effectiveness of protection depends particularly on the proper identification of discrimination in seemingly neutral decisions by employers and on the consistent application of the rules governing the shift in the burden of proof.

Financira
Europska unija
NextGeneration EU

